

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20

V upravnishtvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1:70

Za pošlj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona štev. 74.

SLOVENEČ

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona štev. 188.

Inserati:

Enostop. petlistrsta (72 mm):
za enkrat . . . 13 h
za dvakrat . . . 11 „
za trikrat . . . 9 „
za več kot trikrat . . . 8 „
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Slovani in Nemci.

(Poljsko pismo.)

Grunvaldske obletnice tudi letos niso pozabili Poljaki. Pred tremi leti je napovedal nemški cesar v surovih besedah boj poljskemu narodu. V odgovor so začeli Poljaki še tistega leta slovesno obhajati spomin na zmagovalno bitko pri Grunvaldu, kjer so dne 16. julija l. 1410. dodobra nabili nemške križarje, in s tem za dolgo časa strli nemško nasilje. Viljem pripravlja novo žalitev. Na svoji poti skozi Gdanjsko zahteva, da se mu v najstarejši poljski cerkvi, v gnezdenski stolnici pokloni poljski nadškof. Pogum mu raste, saj pa se tudi od dne do dne veča moč njegove države. Ravno te dni je objavil nemški statistični urad, da je število prebivalcev nemškega naroda že preseglo 60 milijonov. Do konca leta, ko se izvrši in vsakih pet let navadna štetev, računajo 60.164.000 ljudi. V Evropi se more kosati s to ogromno številko samo Rusija, v Ameriki Zvezne države, v Aziji pa Kitajci. Prezreti ne smemo, da je v nji najmanj 55 milijonov pravih Nemcev, ki jih veže en jezik, ena kultura. Od l. 1880. do 1890. so prirastli 4 milijoni (45 in 49 mil.) Od takrat pa se je domala vsakih pet let prebivalstvo pomnožilo za štiri milijone. Vsako leto se pomnoži za 700 do 800 tisoč, torej za približno poldrugi odstotek. Francozi so imeli pred vojsko leta 1870. 38 milijonov ljudi, Nemci 40 milijonov; danes imajo Francozi samo 39 milijonov, Nemci pa 60. To pomenja, da more Nemčija v slučaju vojne domala milijon več vojakov postaviti na bojišče kot Francoska. Zato se ta je pa lepo poskrila, ko se je šlo za Maroko in doma z velikim pogumom preganja katol. cerkev, na kako maščevanje za l. 1870. pa še več resno misliti ne more.

Jasno je kot beli dan, da se nemške sanje o svetovni nadvladi z vsemi silami izkušajo udeleževati. Viljemov imperializem zmaguje. Nemčija napreduje v gospodarskem oziru tako silno, da ni treba njenim sinovom nikjer drugod iskati kruha. Izseljevanja domala ne pozna. Samo ena sila je na svetu, ki more ustaviti pot modernim nemškim križarjem. Ta je v mladih slovanskih narodih.

Upajmo, da rusko - japonska vojska s preporodom ruske države ustvari podlago za to nujno delo. Prva reč mora biti sprava Rusije s Poljaki; potem pa tesna zveza z Avstrijo in balkanskim Slovanstvom. Absolutistiška Rusija je dozdaj stregla Nemčiji in tudi od svoje strani pomagala njeni moči. Sedaj se ruši in na njenih razvalinah naj zaveje duh prave ljudske svobode, in s tem duh napredne slovanske misli.

Najznačilnejše je, da je v zdravem črnogorskem ozračju tako odločno jel pokati obroč priučenih sanjarij o sedanji Rusiji. — Prestolonaslednik Danilo je vkljub pozivu ruskega zastopnika Solovjeja, naj se zavoljo nesrečne bitke pod Cušim preloži nameravana slavnost, svečano otvoril poslopje tobačnega monopola v Podgorici. Knez je črnogorskega metropolita, ki ga je vabil k črni maši za padle, pokaral, da se je ponižal za orodje ruske intrige. Ruski poslanik je odpotoval iz Cetinja. V teh dogodkih je nekaj važnih idej in še več moštva. Resnega medsebojnega spoznanja in značajnega moštva je treba tudi drugim Slovanom, da bodo sposobni za svoje svetovno nalego.

Rusko-Japonska vojska.

Iz Mandžurije.

Peterburg, 3. avgusta. Po došli poročilih ni nobenih izprememb na fronti armad. Sirijo se vesti, da se pripravljajo Japonci h glavnemu napadu; a v ruskem taboru sodijo, da bi se napad izvršil le v slučaju velikih ovir v mirovni pogodbi. Na vzhodni strani bojišča se osredotočujejo velike japonske sile. Japonci ponoči neprenehoma potiskajo nove čete od juga proti severu in neprestano dovažajo potrebščine. — Tudi silijo Kitajci k delu, da bi dobili Japonci od njih žita in krme pri nadaljevanju vojske.

Japonski pooblaščenec o miru.

Berolin, 3. avgusta. Iz New Yorka poročajo: Japonske mirovne pogoje poznajo le jap. cesar, mirovni pooblaščenec in ministri. Celo Rooseveltu so neznani! Sato, ki je pridružen baronu Komuri, se je o Rusiji zelo ostro izrazil. Dejal je: „Jaz moram povdarjati, da japonske zahteve odgovarjajo željam japonskega naroda, ki jih moramo zaradi naše ustave upoštevati, ruski mirovni pooblaščenec pa se od poslancev vlade, ki ljudstvu ne poroča o dogodkih na bojišču in prezira naziranje ljudstva.“

Wittova izjava.

New York, 2. avgusta. Witte je takoj, ko je stopil na kopno, izročil pridenemu mu svetovalcu profesorju Martensu izjavo, da jo je ta glasno prečital zastopnikom listov. Začetek izjave slega tako le: „Pridem s pooblastilom, da izvem za pogoje, ki jih smatra naš hrabri nasprotnik za podlago mirovni pogodbi. Izrecno pripomnim, da želim, da sta obadva viteška naroda, ki sta se pobliže seznanila na bojišču, spoznala vrline, ki jih dičita, k r naj jih še bolj zbliža in ustvari trajno prijateljstvo. Sedaj pa treba pro učevati pogoje, ki jih stavljajo Japonci in Rusija mora, predno začne prava mirovna pogajanja, prevdarjati, jih li more vsprejeti. Nadalje govori izjava o prijateljskih čustvih med Rusijo in Ameriko, ki so nagnila carja, da je imenoval poslanstvo, ki naj se posvetuje z nasprotnikom o mirovni predpogojih, kar sicer ni bila med diplomati navada. Izjava se zelo laska ameriškim zveznim državam in pravi, da bo tudi v slučaju, če se mirovna pogajanja razbi jejo, trajalo prijateljstvo med Rusijo in Ameriko, kar bo — tako vsaj upa Witte — rodilo mnogo sadov za oba velika naroda vzhoda in zahoda.“

Za vojsko.

Kolin, 2. avgusta. „Köln. Ztg.“ poroča iz Gunculina: Glavni ruski stan je za nadaljevanje vojske. „Mandžurski posel“ (izhajajoč na bojišču) priobčuje vsak dan adrese kmečkih občin na Lineviča za nadaljevanje vojske.

Gunculin, 2. avgusta. Neprestano deževje onemogočuje velike operacije. Medtem dobiva ruska armada neprenehoma pojačenja. Po skromnih brzojavkah se Linevič energično pripravlja na daljšo vojsko na suhem. V japonski vojski divja kuga. (?)

Vojna stranka na ruskem dvoru.

Berolin, 3. avgusta. Usodo carstva imata v rokah propali dvorski stranki, od katerih je ena za mir, druga za vojsko. Sedaj zopet zmaguje vojna stranka, ki mnogo zida na to, da ima Linevič 150.000 vojakov več kot jih je imel Kuropatkin. Med vojaškimi dojojanstveniki in v ministrstvih stavijo 5:1, da ne bo miru.

Linevič poroča.

Peterburg, 3. avgusta. Linevič poroča 2. t. m.: 25. julija je neki ruski oddelek v Koreji potisnil nazaj japonski oddelek, ki je prodiral proti našemu difileju pri Pijazangu.

Japonska uprava na Sahalinu.

Tokio, 3. avgusta. Stab civilne uprave za Sahalin se pod 6. t. m. na otok. Osrednja uprava bo v Aleksandrovu.

Kako misli Witte o ruskih porazih in o miru.

New York, 2. avgusta. Witte je na krovu izjavil poročevalcu Reuterjevega biroa, da se v Evropi in Ameriki vsi na nejasnem o ruskih porazih in o japonskih zmagah. Nikdo ne pozna ruske armade in njene moči; porazi Rusije niso potrli in Japonci si niso pridobili take nadvlade, da bi bili za Rusijo strašen in nepremagljiv sovražnik. Japonci bi morali prodreti do Rusije same in šele tedaj bi bili upravičeni staviti mirovne pogoje. Kar se godi v notranjosti Rusije, nima nobenega vpliva na zunanjo politiko, še manj pa na tek vojske. Witte pa je vendarle namignil, da se bo z vsemi močmi prizadeval, da sklene mir, le Japonci bodo morali biti prepričani, da Rusija želi miru, a da ji ni neobhodno potreben. Rusija nikdar ne bo sprejela pogojev, ki bi čeprav le navidezno žalili njeno samoljubje.

Rusko posojilo v Ameriki.

New York, 2. avgusta. Witte namerava pridobiti v New Yorku ameriške finančnike za novo rusko posojilo.

Povodnji v severni Koreji.

London, 3. avgusta. „Daily Telegraph“ poroča iz Sangaja: V severni Koreji je napočila deževna doba. Dež vse preplavlja. Vsi ruski mostovi čez Tumen so odtrgani.

Japonci gospodarji Poamurja.

Berolin, 2. avgusta. „Agence Lafan“ poroča iz Peterburga, da so vojaške oblasti izročile Japoncem celo obrežje ob ohtskem morju, ker ni bilo mogoče braniti obrežja in Usurja. Japonci so v luki Castries postavili opirališče za 30.000 mož in 72 topov, da zasedejo spodnje Poamurje. „Ruske Vjedomosti“ poročajo, da Japonci opremljajo osmo armado.

Stalni obrtni odsek.

Odsek je včeraj dopoldne nadaljeval razpravo o obrtnih združenjih in je odobril §§ 122, 126 in 127, ki obsegajo določila o združnih razsodiščih, pravilih in o nadzorstvu. Daljša razprava se je vnela pri postavki: Obrtni inštruktorji (§ 127a). Vladni zakonski načrt namreč določa, naj bi spadal obrtni inštruktorji med uradno oseboje deželnih vlad, a poročevalec je predlagal, naj bodo podrejeni naravnost trgovinskemu ministrstvu, kar je odsek odobril po daljši razpravi. Le v Galiciji naj bi bili odvisni izjemoma od namestništva. V popoldanski seji so razpravljali o § 130c, ki obsega določila o združnih zvezah. Poročevalec Foerg je izjavil, najboljša rešitev organizacijskega vprašanja bi bila, če bi se ustanovile samostojne obrtne zbornice. Poslanec Hueber je vprašal navzočega vladnega zastopnika, če je vlada voljna dovoliti ustanovitve samostojnih obrtnih zbornic, kar zahtevajo vsi obrtniki. Sekcijski načelnik dr. Hasenöhrli pravi, da ni pooblaščen podati obvezno izjavo. Po njegovem mnenju naj bi se podelila oddelkom za male obrtnike v trgovinskih in obrtnih zbornicah večja samostojnost, kakor jo imajo zdaj. Odsek je sklenil nadalje: 1. obvezne zadržne zveze se ustanove po posameznih političnih okrajih; 2. vpoštevati se mora poslojni jezik; 3. fakultativni pristop obrtnih združenj k strokovnim zvezam; 4. obvezna združenja okrajnih zvez; 5. fakultativni pristop trgovskih združenj k zvezam; 6. pozornost na južne dežele.

Kriza na Ogrskem.

Nemškonacion. korespondenca“ priobčuje članek poslanca Sylvestra, ki naglašja, da bo prihodnje leto zavladalo trikratno ex lex (brez zakona) stanje tudi pri nas, če letos ne bodo zborovale delegacije Proračun za skupne izdatke se ne bo mo-

gel skleniti, izdatki se ne bodo mogli odobriti in ne bo se mogla določiti kvota za skupne izdatke.

Ogrska vlada namerava 18. avgusta pomilestiti politične hude celce, kakor poroča neki opozicijski list. List naglašja, da se hoče vlada prikupiti na ta način socialistom in nemažarskim narodnostim. Predsednik ogrske zbornice, Just, namerava prirediti 18. avgusta slavnostno pojedino, h kateri povabi politike. Just priredi banket kot protest proti banketu ministrskega predsednika Fejervarya.

Orožne vaje v Bosni in Hercegovini.

Vse čete 15. armadnega zbora se nahajajo zdaj v Kolinoviku v Hercegovini, iz vzhodni 18. pehotno divizijo in 9. gorsko brigado. Danes, 4. t. m., pride v Kolinovik fcm. baron Albori, edkoder odpotuje v Plevlje, kjer nadzoruje vaje. Končne velike vaje se vrše v sarajevski okolici od 9. do 31. avgusta, ki jih bo vodil Albori sam. K velikim vajam pride 16. avgusta v Sarajevo generalni nadzornik, nadvojvoda Friderik. Iz Sarajeva odpotuje nadvojvoda Friderik v Dubrovnik.

Zatiranje Poljakov na Pruskem.

Berolinska „Deutsche Zeitung“ poroča, da namerava pruska vlada predložiti novo predlogo za ponemčevanje Poljakov v vzhodnih pruskih pokrajinah. Pruska vlada bo zahtevala, da se zvišajo vsote za ponemčevanje Poljakov.

Wolf o združitvi svobodnih Vsenemcev in nemške ljudske stranke.

V „Deutsche Rundschau“ priobčuje Wolf članek nasproti govoricam, da se nameravajo svobodni Vsenemci združiti z nemško ljudsko stranko. Wolf napada v članku nemško ljudsko stranko, a končno pristavi: Nikakor pa ni naš namen, za vsako ceno napa dati nemško ljudsko stranko in izgubljati nemške moči v veselje slovanskih nasprotnikov. Živeti hočemo, če je le mogoče, v miru z njo in skupno delovati. A ker se strinja le mali del nemške ljudske stranke z vsenemškimi smotri in z radikalnim vsenemškim naziranjem, moramo varovati vsenemške samostojnost. Nikakor se pa ne sme razdružiti vsenemška stranka, marveč mora obstati, naj se že razvijejo razmere kakorkoli.

Češko vseučiliško vprašanje na Moravskem.

„Kens. Korr.“ priobčuje poročilo dr. Pražakovo o ustanovitvi češkega vseučilišča na Moravskem v stalnem moravskem spravnem odseku — Dr. Pražak je izjavil, da je vlada dolžna ustanoviti v Brnu, glavnem mestu Moravske, samostojno češko vseučilišče.

Konec ogrske liberalne stranke.

Vsi ogrski listi se pečajo z razpadom ogrske liberalne stranke. Splošno sodijo, da stranka razpade. Kam se pridružijo liberalni poslanci, ni znano in se bo določilo dne 17. avgusta.

Lastnorečno pismo kralja Edvarda knezu Bülowu.

Berolin, 2. avgusta. Kralj Edvard je pismeno obvestil Bülowa, da iskreno želi, naj vlada med Angleško in Nemčijo prijateljsko in dobro razmerje. Slabo znamenje, če mora kralj izreči le svojo željo. Kneza Bülowa je pismo zelo razveselilo.

Italijansko vseučiliško vprašanje.

Italijansko časopisje v Trstu in na Južnem Tirolskem se peča zdaj z vprašanjem, kje naj se ustanovi italijanski pravosodna fakulteta. Boje se, da razpade italijanski državnozbornski klub. „Alto Adige“ v Tridentu pravi, da italijanski poslanci niso

resno ugovarjali vladnemu zakonskemu načrtu. Načelniku italijanskega državnozbornskega kluba očitajo, da se je potegoval v prvi vrsti zato, da se ital. fakulteta ustanovi v Roveretu, kjer je on župan.

Sestanek angleškega kralja z nemškim cesarjem.

Z Dunaja poročajo, da se snideta angleški kralj in nemški cesar najbrže v Frankobrodu, ko bo potoval angleški kralj Edvard v Marijine toplice. Sestanek ima namen dokazati, da sestanki nemškega cesarja Viljema s carjem in z danskim in švedskim kraljem niso bili naperjeni proti Angleški.

Napad na sultana.

Iz Carigrada poročajo: Neka oseba, ki je zaprta vsled sokrivde napada na sultana, je izjavila, da so izvršili napad neki ruski Armenec, neki Bolgar in pa neki Turek, ki so pobegnili po napadu na neko angleško bojno ladjo.

Rusija.

Izpremenjen Bulyginov zakonski načrt. „Rusj“ poročajo, da so zdatno znižali volivni cenzus. Po prvotnem Bulyginovem načrtu bi imeli pravico voliti v ljudski zastop le taki volivci, ki plačujejo 1100 rubljev letne stanarine, vsled česar bi velik del mestne inteligence ne volil. Črtati nameravajo tudi določilo, da se car lahko pridruži mnenju večine ali manjšine. Pregledani zakonski načrt bodo objavili, ne da bi se o njem posvetovala še kaka komisija ali državni svet. „Lokalanzeiger“ poročajo, da bodo izpremembe izvedene, ko bo končana sedanja vojska.

Socialisti so ubili na cesti v Libavi dva lepo oblečena gospoda. Sodijo, da sta bila umorjena uradnika politične policije.

V Nišjem Novgorodu je zaprlo ravnateljstvo Lormonske tovarne za nedoločen čas, ker so delavci vedno prirejali stavke.

Spor med Švedsko in Norveško.

V včerajšnji seji švedske zbornice je izjavil predsednik: Dasi je položaj resen, naj ostane zbornica mirna, ker je sodelovala za dobro in mirno rešitev spora med Švedsko in Norveško. Če se položaj poostri, ne zadene krivda Švedov.

Maroko.

„Newyork Herald“ poroča iz Tangerja, da namerava maroški sultan pozvati švicaske častnike, da izurijo maroško armado, preosnovno finančne uprave pa namerava poveriti Belgiji. Sultan upa na ta način preprečiti tekmovalstvo vevlastij v Maroku.

Svica proti anarhistom.

Svicarski zvezni svet namerava izgnati več v Curihi zaprtih anarhistov. Načelnik curiškega anarhističnega društva „Dramilo“ je avstrijski anarhist Nach iz Galicije, ki bo tudi izgnan. Anarhisti groze socialno-demokratskim voditeljem, da jih bodo pobesili, ker so anarhističnim načrtom nevarnejši, kakor meščanske stranke.

Napad ob Dardanelih.

Iz Carigrada poročajo, da je zletelo v zrak ob Dardanelih neko staro skladišče na utrdbah Russu-Burnu. Dva vojaka sta bila ranjena.

Na podel napad resničen odgovor.

Od Dev. Mar. v Polju.

Dne 29. julija posvetil je „Slov. Nar.“ celo uvodni članek našim razmeram. Lepa krščansko-socialna slavnost naše močne organizacije — kakor priznava dopisnik sam — dne 9. julija ga je tako močno poparila, da je „izpregledal“ šele čez tri tedne; toda povemo mu, da še sedaj ni izpregledal, sicer bi ne pisal budalosti in neresnice. Prav nobena stvar, kar le malo diši po klerikalcih, temu učenjaku ne dopada. Všeč mu ni „Krščansko-socialno strokovno društvo papirnih delavcev“, češ, da se je ustanovilo petem kompromisa med nemškimi protestanti in slovenskimi klerikalci! Pa revež ne ve ali pa neče vedeti, da takrat njemu toliko priljubljenega ravnatelja Tittela ni bilo tu. Ustanovilo se je čisto delavsko slovensko podporno društvo, katero so skoraj docela razbili rdeči ob času štrajka. Po štrajku — dopisnik je o tem tako poučen, da pravi, da je bil štrajk pred desetimi leti — si je zavedno delavstvo ustanovilo strogo strokovno društvo, ki deluje samostojno brez protestantov in klerikalcev — seveda na krščanski podlagi — in reslepo uspeva pod vodstvom samih delavcev.

Všeč ni dopisniku lep delavski shod 9. julija, kjer so nastopali „backi in koštruni“ — kakor pravi to glasilo omikancev — kot govorniki. Pač razumljivo, saj vsa „Narodova“ inteligenca ni izobrazila niti enega priprtega človeka, da bi se upal javno nastopiti. Mi pa smo ponosni natake

„backe in koštrune“ iz priprtega ljudstva! To je delo krščanske organizacije, medtem ko liberalna inteligenca zbira pri slavnostih ne krotkih „backov in koštrunov“, ki znajo govoriti, ampak puije, ki se cele noči valjajo po jarkih in hodijo „po štirih“ domu!

Jezi se „Narod“, da je lepo slavnost pezdruvil ravnatelj tovarne, protestant Tittel. V skrbi je za „katoliško“ vero in narodnost našega ljudstva, to glasilo pročišča rimovcev in narodnih odpadnikov, toda povemo mu, o čemur lahko priča vse tukajšnje ljudstvo: Ko bi „Narodovi“ katoličani in narodnjaki, gori od Tavčarja do „iblanškega Žaneta“ dol s protektorjem Heinom vred tako malo škodovali katoličanstvu in slovenstvu, kot protestant in Nemec ravnatelj Tittel, oboje bi stalo na boljših nogah, kot stoji sedaj!

V oči bode dopisnika in „Narod“ — v čigar uredništvo se je „uredil“ ta material — dejstvo, da je dobil „Društveni dom“ od tovarne 1000 kron podpore; res je, toda pod izrecnim spisanim pogojem, le zato, da se podpira dobro stvar, brez namena, pridobiti si kakih pravic; večina udov je delavcev tovarne, je torej moralno dolžna, podpirati podjetje, ki je v korist ljudstvu. Seveda liberalci bi radi, da bi bilo ljudstvo nevedno, da bi jih mogli pitati s svojo neslano krmo, zato jim je „Izobraževalno društvo“ trn v peti.

„Narod“ toži, da je za slavnost 9. julija tovarna dala papir, les, delavce! Resnica! Pa je bilo le vse v slovenskih barvah, celo mize! Kakšne „skrivno namero“ je imel ravnatelj pri tem delavstvu prijaznem nastopu, jasno kaže njegov brzojav, kjer pozdravlja narodno slavnost, vero ter zaključuje s trikratnim „Živio!“

Tudi prispevek tovarne za veliki zvon (ne 1000 K, kot trdi dopisnik, ampak 400 K) mu je na poti; in ker je g. župnik sprejel ta prispevek, ga imenuje „Judež Iškarijot“. Teda počasi: Ali niso vsi davkoplačevalci dolžni skrbeti za cerkev? Če so drugi pripevali, ali naj bo tovarna kot največji davkoplačevalec, prosta? Jeli ni to očitano skrajna nesramnost in skrajno hinavstvo? No, potem je Judež Iškarijot tudi dopisnik, ki sprejema od delavcev „protestantovski“ tovarniški denar, potem so Judeži vsi delavci, vsi obrtniki. Potem bi bil Judež Iškarijot tudi dr. Tavčar, ko bi sprejel slučajno zastopstvo kake tovarne, ki je v nemških ali protestantskih rokah. In potem ta krasna primera med madame Löwi in tovarno! Se vidi, kam vas vleče srce! Cesar je polno srce rado iz ust gre!

Dopisnik ni zadovoljen s plačami delavcev v tovarni! Mi tudi ne! Toda ni resnica, da delajo delavke 11 ur, ampak samo 10 ur na dan; in tudi plača pri pretežni večini presega 90 v. na dan. Delavstvo je primeroma zadovoljno, zlasti z ravnateljem Tittelom, da pa delavstvu ni boljše, krive so liberalne postavbe. Liberalci, na noge — večina v državnem zboru je liberalna, pokazite se prijatelje delavcev; izposlujte hitro saj delavsko zavarovanje!

Dopisniku ni ljubo, da pridejo Nemci kdaj v Vevče. Nam tudi ne! Toda resnica je, da se „ne nahajajo nemški turnarji pod okriljem marijopolkega farova“, ampak pod okriljem skrbne tetike narodnonapredne stranke, namreč slavne c. kr. deželne vlade, ki je zadnjič poslala 16 angelov varuhov z bajoneti stražiti te bratce naših naprednjakov!

„Narod“ toži, da se vrši v Vevčah proces, ki bo uničil „tukajšnji slovenski narod“. Da, vrši se proces, ki bo uničil napirnat in lažnivi „Slovenski Narod“, ki preda celo zvestim njegovim pristašem; oni „Narod“, katerega pisavo imenuje zvest pristaš narodne stranke „podlo“! Vrši se proces, ki bo vrgel iz javnih zastopov take hinavce, kot je „Narodov“ dopisnik, ki seje razpor in sovraštvo, da bi sebe okoristil.

„Delavec, ki je že izpregledal“, delavec, ki zna take članke pisati — res čudež mo drosti — nam obeta, da bo še pisal Le naprej! Saj nam je znano: Kdor drugim jamo koplje, sam vanjo pade! Tudi mi bomo še govorili!

Castitame „Narodovi“ inteligenci, ki ji diši vsaka godlja, da so le „farji“ za ocvirke! Dober tek!

Štajerske novle.

Š Izpremembe v lavantinski škofiji. Za provizorja v Šteperce gre č. g. Andrej Keček, kaplan pri Sv. Rupertu v Slov. gor., in za provizorja v Sv. Jurij ob Pesnici č. g. Matej Zemljčič, kaplan pri Sv. Jakobu v Slov. gor. Za nadzornika benediktinskih posestev v Racerhofu je imenovan č. g. Ivan Pervec, župnik pri Sv. Juriju ob Pesnici. Novo nastavljeni so kot kaplani sledeči č. g. g.: Ivan Alt v Sv. Lenartu v Slov. gor., Anton Berk v Rajhenburgu, Anton Jehart pri Sv. Juriju ob juž. žel., Franc Letonja v Vitanju, Alojzij Sagaj

v Laporju, Franc Šegula v Sevnici. Prestavljeni so sledeči č. g. kaplani: Rudolf Krener iz Rajhenburga k Sv. Rupertu v Slov. gor., Maks Goričar od Sv. Magdalene v Mariboru v Šmartno pri Saleku, Anton Penič iz Laporja k Sv. Magdaleni v Mariboru, Anton Pučnik, dvorni kaplan v Mariboru kot kaplan v Celju, Vid Janžekovič od Sv. Lenarta v Slov. gor., k Sv. Jakobu v Slov. gor., Ivan Luskar iz Vitanja v Kalobje.

Š Nadebudna mladina. Trgovski vajenec Hinko Schunko in 13letni Rihard Mesaritsch v Mariboru sta se dne 1. avgusta na Zofijinem trgu iz starega sovraštva tepla. Schunko je vrgel Mesaritscha na tla, a Mesaritsch je potegnil nož in Schunkota sunil v hrbet. Težko ranjenega Schunkota so prepeljali v bolnico. Taka je torej vzgoja v blaženih nemških šolah!

Š Osebna vest. Orožniški stražmojster gosp. Alojzij Leskovar je prestavljen od Sv. Tomaža pri Ormožu v Rogatec.

Š Požar v Kočah pri Mariboru. Vsled nepredvidnosti koscev je nastal v gospodarskem poslopu posestnika Kučerja v Kočah ogenj, ki je vničil gospodarsko poslopje in pod.

Š Samoumor pod brzovlakom. Dne 3. t. m. čez polnoči ponoči je skočil litogret okrožnega sodišča v Mariboru Franc Krois pod brzovlak tik pred dravskim mostom v Mariboru. Brzovlak ga je grozno razmesaril. Odtrgal mu je glavo, levo nogo mu zlomil, desno mu popolnoma zmečkal. Vlak ga je vlekel kakih 60 metrov seboj. Službujoči čuvaj Ivan Buhač ga je našel in takoj stvar postajnemu načelniku naznanil. Našli so še na stroju v Mariboru dele razmesarjenega telesa. Bil je slaboumen in tudi z ženo se nista razumela, zato se je sam usmrtil.

Š Beračev konec. Iz Celja poročajo, da je 31. julija povozil neki hlapec 92letnega berača Martina Pavale iz St. Jurija ob juž. železnici. Berač je v bolnici umrl.

Š Učiteljske vesti. Štajerski dež. šolski svet je v seji z dne 27. julija izrekel priznanje nadučitelju na okoličanski ljudski šoli v Radgoni Jakobu Soukalu za njegovo dolgoletno uspešno delovanje. Nadalje je sklenil definitivno potrditi v službi dr. Antona Dolarja, pravega učitelja na c. kr. drž. gimnaziji v Celju z naslovom „c. kr. profesor“. Nadalje se je sklenilo razširiti 4razrednico v Vidmu v petrazrednico. Nastavljeni so bili: za nadučitelja na ljudski šoli v Obrajni definitivni nadučitelj v Brežicah Engelbert Hinterholzer; za nadučitelja na ljudski šoli v St. Ožbeltu ob Dravi definitivni učitelj v Legnu, g. Mihael Slemenšak; za učitelja in šolskega vodjo na ljudski šoli v St. Jerneju nad Muto, gosp. Mat. Rajh, doslej provizorični učitelj v Zsumu; za učitelje ozir. učiteljice so nastavljeni: g. Franc Nechutny, doslej definitivni učitelj v Konjicah za ljudsko šolo v Nemškem Landsbergu; za ljudsko šolo v St. Petru pri Mariboru, definitivni učitelj v St. Ilju na Turjaku, g. Rudolf Mencin; za ljudsko šolo v Cadramu proviz. učitelj v Smartnem pri Liti, g. Rudolf Pleskovič; za ljudsko šolo v Dobovi, definitivni učitelj v Idriji, g. Ludovik Potočnik; za ljudsko šolo v Laporju, ondodni provizorični učitelj, gosp. Avgust Kopriva; za ljudsko šolo v Lajtersbergu-Krčevini, definitivna učiteljica pri Sv. Marku pri Ptuj, gđ. Antonija Stupca; za nemško ljudsko šolo v Brežicah, definitivna učiteljica na utrakvistični ljudski šoli v Brežicah, gđ. Viljemina Burian; za ljudsko šolo pri Sv. Trojici v Slov. gor., definitivna učiteljica v Slovenskem Landsbergu, gđ. Henrijeta Berlic, na ljudsko šolo v Poljčanah, definitivna učiteljica v Reifenštajnu, gđ. Jožefa Majzelj; za ljudsko šolo v Studencih pri Mariboru, ondodna suplentinja gđ. Stefanija Sieberer; za ljudsko šolo v Slivnici, definitivna učiteljica v Laporju, gđ. Terzija Zevnik; za ljudsko šolo v Laporju, provizorična učiteljica v Orešnjevcu, gđ. Milena Pavlič; za okraj. pomožnega učitelja za politični okraj okolica Maribor je imenovan gospod Henrik Schell, provizorični učitelj v St. Lovrencu nad Mariborom.

Š Obesila se je v Gradu služkinja Marija Mukič iz St. Lenarta pri Mariboru.

Dnevne novice.

Socialni kurz v Solnogradu.

Od 17. do 26. avgusta t. l. se vrši v Solnogradu počitniški socialni kurz, ki bo jako zanimiv. Spored mu je: 1. „Sociologija kot socialna etika“, govori dvorni svetnik dr. Otto Willman iz Solnograda. 2. „Stanovi nekdanj in zdaj“, govori vseučiliški profesor dr. Stefan Pavlički iz Kra-

kova. 3. „Dolžnosti države in stanov“, dr. Pavlički. 4. „Socialni pomen o lastništvu zemljišča“, govori dr. Evgen Cremer iz Berna. 5. „Socialna važnost obrtnega stanu“, dr. Cremer. 6. „Socialni položaj delavskega stanu“, govori dr. Anton pl. Gorski iz Krakova. 7. „Socialna naloga družine“, govori prelat Seb. Danner iz Solnograda. 8. „Dolžnosti družine in družbe nasproti nepopolnim osebam“, govori ravnatelj Angelberger iz Solnograda. 9. „Gospodarstvo in pravica“, govori dr. Karol Scheinpflug z Dunaja. 10. „Ljudstvo in umetnost“, govori arhitekt in konservator Pavel Geppert iz Solnograda. 11. „Posojilnice po Rajajznovih načelih“, govori msgr. K. W. Kaiser iz Aiblinga na Bavarskem. — Disputacije: 1. Je-li upravičen pojem „socialno telo“? 2. Kako stališče ima nauk o stanovih v sociologiji? Po vsakem predavanju razgovor. Vpisnina znaša 5 K. Kdor se želi udeležiti socialnega tečaja, naj to takoj naznani na naslov: R. Rohrmoser, stolni vikar, Kapitelpatz 2, Solnograd.

— Iz planinskih krogov. Jedna največjih znamenitosti planinskih so Vrata. Kdor je enkrat videl velikanski prizor naših gorskih velikanov, nikdar ne pozabi, kako lepa je naša divna Gorenjska. Da se je to odprlo širšemu svetu je zasluga neumorno delujočega župnika g. Aljaža, ki ni štedil ne truda ne denarja, da je te krasote odprl in pristopne napravil širšemu občinstvu. Zaradi tega je njegovo ime neizbrisljivo v zgodovini našega planinskega razvoja. Pred kratkim otvoril se je povečani „Aljažev dom“ v Vratih, kjer je turist z vsem izvrstno preskrbljen. Rastoče število obiskovalcev je dokaz, kako radi ljudje prihajajo občudovat naravne krasote naših krajev, le nuditi jim je treba priliko priti tja, in podati jim moderno urejeno prebivališče in postrežbo, kakor jo dobivamo v drugih o planinskem oziru bolj razvitih krajih. Zaradi tega si usojamo našemu vrlemu planinskemu društvu, ki se ravno kar pripravlja prirediti nekaj slavnostni dan dne 14. in 15. avgusta v Vratih svetovati nekaj, kar se popolnoma lahko v teh dneh do 14. avgusta naredi. Hiša je lepa in z vsemi preskrbljena, a okoli hiše ni nobenega prostora, kjer bi bilo mogoče v senci sedeti. Ker je v Vratih po dnevi huda vročina, obiskovalec pa gotovo rad sedi na prostem, naj se naredi priproste lope iz okroglega naravnega lesa, z deskami krite. Takih lop se lahko več naredi pred hišo, ker sedanje mize pred hišo nikakor ne zadoščajo. V jeseni bo treba skrbeti, da se ograjeni prostor pred hišo primerno s smrekami ali drugimi drevesi nasadi, ker kamenje okoli hiše ni lepo. Najvažnejšo in skrajno nujno potrebo bi pa nasvetovali, da izroči planinsko društvo: Ako hoče, da pride še več turistov v Vrata, se mora pot popraviti. Sedanja pot je zanemarljena kakor pred 20 leti. Poprava se da kaj lahko izvršiti, ker je kamenja in gramoza dovolj ob poti, da se zasujejo jarki in cesta zravna. Skale se lahko razbijejo ali pa razstrele. Po sedanjih poti ni mogoče z vozom se peljati. Človek riskira, da se mu drob obrne v telesu. Peš hoditi je pa tudi težavno, ker je polno skal in cesta zvožena in zanemarljena. Seveda bi stale to nekaj stotakov ali to bi se gotovo splačalo, ker bi se število obiskovalcev sigurno podvojilo. Ne smemo računati samo na izvežbane turiste. Takozvani salon turisti, ki hočejo brez težav napraviti partije, so najboljši odjemalci in radi plačajo, če se jim le kaj ponudi. Morebiti bi se z občino kaj dalo dogovoriti. Sedaj je pa nujno treba vsaj največje nedostatke odpraviti, da se bo moglo brez takih težav, ko do sedaj peljati v Vrata. Deset delavcev v 10—14 dneh veliko naredi, če se jih dobro plača. Vtis dobre poti bo pa na številno prihajajoče obiskovalce 14. in 15. avg. ugoden, med tem če ostane pri starem, se bo slišala marsikatera graja. Torej na delo! Časa imamo še! Na svidenje v Vratih pri dobri poti!

— Od D. M. v Polju. Po več kot enoletnem premirju je začel „Slov. Narod“ zopet prožiti topove na tukajšno krščansko organizacijo, duhovščino, župana itd. Mnogo pohujšanja in sovraštva je zakrivil dopisnik — toda vrč gre toliko časa h koritu, da se ubije. Sedaj, ko dopisnika poznamo, ko imamo v roki lastnoročno podpisani dokaz njegove hinavske kramar. duše, bo upamo konec tega bombardiranja. Za danes rečemo samo: Dvrezni, podpihovalni meč, ki je sekal sedaj klerikalce, sedaj liberalce, se je razbil, treba bo kupiti novo, morebiti že davno zaželeno enostransko lib sabljo, ki bo sekala samo klerikalce. In če bi ga prišlo to veselje, da bi z liberalnimi kuharji in planinci vred z liberalno kuhavnico udarjal po krščanski organizaciji, duhovnikih, županu, konsumnem društvu itd.,

svetujemo celi tej družbi v premislek pregovor: Kdor prebiva v stekleni hiši, naj ne meče kamenja na mimogredoče — sicer bo priletelo kamenje, ki mu razbije hišo, da mu bo zvenelo po ušesih kot grom, seveda ne brez njegove škode! Zlasti smo rado vedni, kako bo na selcu prodajal konsumno maslo oni, ki ima polno pokvarjenega konsumnega masla na glavi! Evo, na dan!

— **Napad na gorenjsko progo državne železnice.** Predvčerajšnji nočni vlak, ki se odpelje ob 1 uri ponoči iz Ljubljane, je imel 2 uri zamude. V bližini Hrušce pri Jesenicah so bili položeni na tir veliki kamni, ki so jih morali odstraniti. Orožništvo pridno zasleduje storilce. Sodijo, da so položili kamenje na tir tuji delavci, ki delajo na Hrušci. To je že v kratkem četrti slučaj, da je bil na gorenjski progi moten promet.

— **Izkopavanja.** Te dni se je začelo izkopavanje starin v Lajhu pri Kranju. S septembrom pa se prične izkopavati močvirje pri Notr. Gorici. Že pred meseci so vzeli zemljo v najem. Izkopale se je slučajno že več starin. Ker se se zasledili v močvirju čolni, posebno veliko pa hrastovih pilotov, ki jih kmetovalci brezštevno množico izrujejo pri oranju in zemlje, zato se je nadejati, da se izsledijo „stavbe na koleh“, ki bi bile za naše deželo pač častno odkritje. Na ta način se bo de laško tudi določilo, v kakšnih razmerah, kako in kdaj so živeli oni prebivalci, ki so gradili hiše na kole. Dobila se bodo razna orodja, okostje domačih živali, vedno se bo našlo kaj zanimivega in prevažnega za zgodovinarje. Nadejati se je presenečeni.

— **O seji istrskih hrvaških poslancev v Pulju** se nam poroča iz Pulja: Tu prevladuje mnenje, da niso resnična poročila, da so se istrski hrvaški in slovenski poslanci posvetovali o položaju, ki je nastal vsled abstinence italijanske večine, ker ni stvar slovanske manjšine, vzdržati ustavno obliko zbornice, ampak stvar večine, ki je odgovorna za redno poslovanje zbora. Slovanskim poslancem ni mar za položaj, ki se ga ustvarili italijanski poslanci.

— **Velik požar blizu Reke, v Fužinah,** je uničil neko skladišče sná, last tvrdke Premer. V zgornjem nadstropju so ležali vojaki polka Jelačić, ki ima ondi vaje. Škode je 20.000 kron.

— **Reška policija** išče nekega blagajničarja, ki je v hranilnici v Nagylaku na Ogrskem poneveril 30.000 kron.

— **Ogenj v Tržiču na Goriškem.** Nedavno se je vnel vsled eksplozije bencina v tovarni g. Breitnerja ogenj. Škode je 20.000 kron.

— **Umor blizu Tinjana.** V Tinjanu so orožniki odvedli v zapor nekega moža in njegovo ženo, ki sta na sumu, da sta pred dvema letoma umorila nekega svojega sorodnika. Obravnava proti njima ni imela nobenega uspeha, ker med drugim tudi niso mogli najti trupla umorjenega. Dne 1. avgusta so pa trupla slučajno našli v neki duplini vse segnito v nekem zavoju. Glava je bila od trupla odrezana.

— **Delavska strokovna organizacija v Tržiču.** Odbor „Strokovnega društva za delavstvo v tržiški predilnici“ se je sestavil sledeče: Predsednik Francišek Mrzlikar, namestnik Andrej Cuderman, blagajnik Matvez Žontar, njegov namestnik Ivan Zadnikar, tajnik Peter Strupi, knjižničar Ivan Mežek; odbornice so: Marija Šarabon, Ivanka Žontar, Ivanka Mrzlikar, Monika Šavs, Marija Kavčič. — Odbor „Strokovnega društva za črevljarske uslužbenke in uslužbenke na Kranjskem s sedežem v Tržiču“ se je pa sestavil sledeče: Predsednik Štefan Demšar, njegov namestnik Leopold Zaletel, blagajnik Ivan Papov, tajnik Peter Gregorc, knjižničar Ivan Ješe, odbornice: Franciška Klopčaver, Elizabeta Pretnar, Ivanka Mikič, Antonija Končar, Ida Colnar, Franciška Dobrin.

— **Creski Italijani** se pritožujejo, da poučuje v creski ljudski šoli č. g. Mrakovčič deco veronauk v hrvaškem jeziku. Kaj ne bi, ko deca laži italijanskih staršev res ne zna drugega kot hrvaški in italijanski tolče, da je strah. Sicer pa č. g. Mrakovčič — to vemo zanesljivo — dobro zna italijanski, kar bodi dopisunu „Piccola“ povedano.

— **Jesenske orožne vaje in streljanje na velike razdalje.** Kakor je že znano, pridejo rezervisti 20. in 22. avgusta, prvi na 13 in drugi na 16 dnevno orožno vajo — Rezervisti 17. pešpolka ostanejo po tri dni v Ljubljani, četrti dan pa odkorakajo proti Rakeku; streljanje na velike razdalje pri Bezuljaku se vrši dne 24., oziroma 26. avgusta; še isti dan se odpeljejo rezervisti z vlakom z Rakeka k polku na Koroško. Dne 23. in 25. avgusta bodo prenočevali omenjeni rezervisti v Begunjah, Bezuljaku in okolici.

— **Žrtva Pivke.** Jurca Antonija, stara 36 let iz Vel. Otoka pri Postojni je zbolela za tifusom ter bila prevedena s sv. zakramenti. Drugo noč dne 2. avg. je pa ušla iz postelje ter zbežala v Pivko, kjer so jo čez dva dni našli utopljeno. Pustila je 7 otročičev.

— **Huda ura.** Iz Lokve na Krasu pišejo: Dne 2. t. m. je med močnim nalivom tresčilo v košat hrast, pod katerim so stali trije otroci. Vsi so bili omamljeni, da se jih le s težavo z drgnjenjem oteli smrti. Naliv je trajal kakih 20 minut.

— **Prijazna gosta.** V Podgorici sta Janez Majdič in Jakob Pengo v nevarno pešokodala gostilničarjevo hčer Marijo Zajec, ko je ta zahtevala, naj plačata ceho. Eden jo je udaril s steklenico po glavi, drugi ji je pa z nožem predrl roko.

— **Krvav napad na krščansko mislečo dijaštvo.** V Sternbergu so Vsenemci napadli katoliške dijake ter težko ranili gospode: stud. iur. J. Andla in medicina G. Utlarja. Napada se je udeležil celo gimnazijski suplent dr. Doubravsky, kar bo imelo za tega kričača neprijetne posledice. Nemški liberalci sternerški soglasno obsojajo to vsenemško junaštvo, župan je izjavil, da s tako podlimi napadi noče imeti nič skupnega.

— **Samoumori v Avstriji.** Zdravstveni oddelek v ministristvu za notranje stvari je izdal statistiko o samoumorih v Avstriji in konstatuje, da se je število samoumorov od 1. 1876. do 1. 1903. povečalo za 38 odstotkov. V zadnjih treh letih je število samoumorov 13.374. Največ samoumorov je v Trstu, potem pride na vrsto Nižje Avstrijska (Dunaj), Češka, Moravska. Najmanj jih je v Dalmaciji, Galiciji, na Kranjskem in Bukovini.

— **Vsled žganja ubit.** Iz Gorij se nam piše: Ubili so pri nas na Fortuni kovača Jožefa Učarja na sv. Jakoba dan. Vzrok žganja. Ubijalec mu je zadal s cepinom en udarec na prsa in dva po glavi, prebil mu je črepijo. Umrli je drugi dan, ne da bi se bil zavedel.

— **K tatvini v zemljedeljski banki sofijski.** Bolgarski dnevnik „Den“ poroča: Iz oficialnega vira smo izvedeli, da blagajne v zemljedeljski banki so bile siloma odprte in iz njih je izginilo samo 80.000 levov v obligacijah. Tat Evlogij Gerov jo je po poročilu iz Belgrada potegnil proti Solunu.

— **Slovaška razstava v Hodoninu** je bila odprta 30. julija. Dasi še ni popolnoma izgotovljena, vendar kaže lepo sliko razvoja češko-moravske obrtnije in rokodelstva. Škoda, da iz ogrskega Slovaškega je izloženih tako malo predmetov. Zelo zanimiva je izložba narodopisna, ki obsega zbirke noš, keramike in raznih starin moravskih Slovkov. Tudi umetniške zbirke zanimajo gledavca, osobito značilne slike I. Uprke. Za obisk razstave se priporoča 13. in 14. avgust. Te dni bo na razstavi veliko zabave in pouka.

— **Ali je res?** „Hrvatsko Pravo“ v Zagrebu priobčuje novico, da se je pojavila v kočevskem okraju neozdravljiva bolezen, slična koleri. List trdi, da je na tej bolezn umrlo že več oseb. Prosimo poročiti!

— **Obesil se je na grobu svoje hčere** v Oseku 56 let stari delavec Luj Epler. Odpuščen je bil iz službe radi pijanosti.

— **Velika ljudska veselica,** ki jo priredi prostovoljno gasilno društvo v Gor. Legatu dne 13. avgusta t. l. v parku gosp. kneza Windischgrätz, bode kakor že sedaj kažejo priprave in splošno zanimanje občinstva ena najimpozantnejših v tukajšem okraju. Prostor, kjer se vrši veselica je zelo obsežen in pripraven ter najlepši v parku. — Sredi parka nahajalo se bode plesišče, poleg njega razveseljevalo bode občinstvo in vabila k plesu godba c. kr. pešpolka št. 27. Okrog plesišča postavljene bode med drugim sedem krasnih paviljonov, v katerih bodo stregle občinstvu vrle logaške dame v različnih slovanskih narodnih nošah, ki so se z največjim veseljem in prijaznostjo odzvale vabilu k sodelovanju, da se z njih požrtvovalnostjo doseže tim impozantnejši uspeh. Društvo si je zadalo mnogo stroškov, ker je prevzelo vse oskrbo v svojo režijo in da bode občinstvo postreglo z izvrstno pijačo in dobrim jedilom. Za razveseljevanje in zabavo občinstva skrbel bode poseben odsek, ki bode skrbel za različna razvedrila, katere ohrani kot veliko tajnost. Vabila na sl. občinstvo razpošiljala se bodo v kratkem po celi Notranjski in se že sedaj naprosijo bratska gasilna društva, da jih na vidna mesta prilepe. Na požarne brambe razpošiljala se bodo posebna vabila. Ker je čisti dobiček namenjen v plačilo nove brizgalne, želeti je da prihitite vsa gasilna društva in pa zavedno notranjsko občinstvo „Na pomoč“.

— **Ponarejeni bankovci na Reki.** Na Reki so našli pri gostilničarju Francu Duiču več negativ in risb bankovcev za 1000 K. — Sedaj zasledujejo tudi v Trstu risbe ponarejenih bankovcev.

— **Deklica vsled opeklin umrla.** V Trstu se je igrala triletna deklica kurjaka Albertija, stanujoča v ulici Chiaucliazza št. 5, z žveplenkami. Kar se vname ena žveplenka in goreča kapica vname obleko deklice. Deklica je bila vsa opečena, ko so ogenj pegasili, so otroka komaj živega položili doma na posteljico. — Deklica je zjutraj v hudih bolečinah umrla.

— **Smrt vsled neprevidnosti voznikove.** Petletni sinček Jožefa Maverja iz Lonjera pri Trstu, Karol se je igral pred domačo hišo. Medtem pride voz, naložen s kamenjem, voznika pa ni bilo nikjer, ker je v gostilni pil in pustil vola z vozom samega naprej. Otrok je prišel pod kolo, ki mu je odtrgalo vso kožo na glavi in zlomilo okostje. Otrok je v bolnici kmalu izdihnil. Orožništvo zasleduje voznika.

— **Zopet dva slučaja solnčarice v Trstu.** Vsled solnčarice sta nevarno zbolela magaciner Gustav de Radio, stanujoč v ulici Madonna št. 31 in težak Anton Santini iz ulice Renna.

— **Okrađeni tat.** Silvio Bernardi je pokradel v Tridentu (pred pol meseca) svojemu gospodarju iz blagajnice 650 kron. Prišel je v Trst in živel vesel ko ptič. — 30. m. m. je na neki klopi v javnem vrtu pred kolodverom zaspal, ko se je pa zbudil, je pogrešal 200 kron. Stvar je javil policiji, ki ga je hitro spoznala. Policija ga je zaprla, tatu pa, ki je tatu pokradel, še ni mogla dobiti.

— **Dvoje cerkev za silo.** Včeraj, 3. avg. so položili temeljna kamna za dvoje cerkev za silo na Dunaju in sicer ob 9. dopoldne v V., ob 11. pa v XX. okraju. Cerкви bosta popolnoma zgrajeni že meseca oktobra.

— **Zopet žrtev vročine.** Včeraj popoldne je v Novem mestu nanaglooma umrla 36 let stara ciganka Franciška Hudorovka. Popoldne je bila še v mestu, potem je tožila o glavoboli in ob treh popoldne jo je naglooma zalila kri na sejmishču Loka. Smrt je takoj nastopila. Čudno le, da pri tej afričanski vročini ni več sličnih žrtev.

— **Velika nesreča.** Iz Martena na Vestfalskem se nam piše: Na cehi Borusiji se je 10. julija od petrolejne svetilke vnel 700 metrov globok rov ter popolnoma pogorel. V jami je ostalo 39 rudarjev, ki si niso mogli rešiti življenja. Smrt so imeli strašno. Šest mrtvih so dobili 12. jul., osem še le 21. julija, 21 mrtvih so našli, pa jih ne morejo ven dobiti, ker so okoli odri v ognju. Tudi dva Slovence sta umrla te strašne smrti v globokem rovu. Matija Jašner in Janez Verdel; zadnji je še sedaj v rovu in se ne ve, kedaj bo mogoče do njegovega in njegovih tovarišev trupel priti.

— **„Slovenska dijaška zveza“** V nedeljo, dne 6. avgusta predava ob 3. uri popoldne g. phil. Dav. Gorjanec „o socializmu“ v Mengšu v „Slov. kat. izobr. društvu“ in g. phil. Val. Rožič na sestanku strokovnega društva trgov. in poljedelskih uslužbencev v Ljubljani „o pomenu strokovnih društev“.

— **Velik požar.** Včeraj zvečer, nepozno za včerajšnje številkó smo dobili naslednje poročilo iz Trbiža: Danes 3. avg. ob 8 uri zjutraj Lipaljavas v ognju. — Danes se nam poroča, da je pogorela vsa vas, razven cerkve, šole in ene hiše. Ta vas je blizu italijanske meje in ima 350 prebivalcev.

Ljubljanske novice.

Ij Slovesna otvoritev razstave obrtnih izdelkov mojstrov in pomočnikov in razstave meterjev in strojev, porabnih v malem obrtu, v „Mestnem domu“ v Ljubljani bo v nedeljo, dne 6. avgusta 1905. ob 11. uri dopoldne. Pokrovitelj razstavi je visokorodni gospod deželni glavar Oton pl. Detela. Razstava se vrši povodom petdesetletnice katoliškega društva rokodelskih pomočnikov v Ljubljani. — Otvorjena bode vsaki dan od 6. avgusta do 20. avgusta od 9.—12. ure zjutraj in od 2.—6. ure popoldne. Zaključí se razstava dne 20. avgusta l. 1905. ob 5. uri popoldne.

Ij Pogreb c. kr. dvornega svetnika dr. Gregorija Kreka se bode vršil v nedeljo, dne 6. avgusta, ob 11. uri dopoldne z južnega kolodvora na pokopališče k sv. Krištofu.

Ij Občinski svet ima izredno sejo v soboto, dne 5. avgusta t. l. ob 6. uri popoldne v mestni dvorani. Na dnevnem redu je: Prošnja mestne občine za prebivalno dovolilo za mestna skladišča v jami poleg prisilne delavnice; o c. kr. deželne vlade odloke gledé zazidavalnega načina Erjavčeve ceste in Hilšerjevih ulic; o zadevi naprave kanala pri novi hiši Pohlovkine ustanove v Gradaških ulicah.

Ij Prijateljski sestanek „Zadruge gostilničarjev“ i. t. d. se je višil včeraj popoldne v gostilni g. Re-

mica na „Zelenem hribu“. Za predsednika je bil izvoljen g. Novak, za zapisničarja g. Bergant. Obrtni noveli je poročal g. Tosti. Kakor je izvedel od dr. Žitnika, pride v obrtnem odseku gostilničarska obrt na vrsto še le čez 14 dni. Sicer je obrtni odsek naklonjen gostilničarjem, a v zbornici bo odsekov predlog težko prodrl, ker so zelo nasprotni trgovci, ki pa imajo mnogo zastopnikov. Odsek bo sklenil najbrže, da se naj dokaz sposobnosti zahteva vsaj v mestih od 6000 prebivalcev najprej. Na predlog g. Remica pa se je sprejelo, da se dokaz sposobnosti zahteva v vseh trgih in mestih. O posredovalnici priporoča g. Tosti, naj bi delodajalci sami posredovali pri poslih, da bi se obračali na posredovalnico. Gosp. Novak predlaga, naj se g. zadružnega predsednika naprosi, naj se ta pismeno obrne na g. obč. svet. Berganta, ki naj bi v obč. svetu posredoval, da bi se brezposelni posli nadzirali, s čim se žive. G. Bergant pravi, da je nato že opomnil g. župana, a se ne da ničesar ukreniti; ako kdo pošteno živi, mu ne more nobena oblast nič. Glede žensk se pa kontrola že izvršuje. Nato je bil Novakov predlog sprejet. K bolniški blagajni omenja g. Tosti, da je dobil od dež. vlade pravila neresena nazaj in jih je izročil nato dr. Blodiku iz Gradca, da jih predela tako, da jih bo mogla vlada potrditi. Splošno se je povdarjalo, da naj se ustanovi lastna blagajna; saj bo članov gotovo dosti. — Okraj. bolniško blagajno podpirajo večinoma le gostilničarji. Fond za blagajno je že tu; nekaj naj se izposodi iz blagajne „zadruge“, nekaj bodo pa vplačevali člani in podlaga bode gotova. — O sodovici je poročal zopet gospod Tosti in priporočal, naj bi vsi gostilničarji pristopali zraven in se tako podpirali. „Zadruga sodovice“ daje letos 6 odstotkov dividende, drugo leto jih kaže že 12 odstotkov, in poleg tega je povzročila, da sodovice ni treba gostilničarjem tako drago plačevati. — Pri slučajnostih je predlagal gospod Novak, naj gostilničarji postavijo svoje kandidate za trgovsko in obrtniško zbornico, kjer gostilničarjev ne zastopa nobeden. Predlog se sprejme z dodatnim predlogom g. Tostija, naj se v ta namen skliče sestanek, ko bodo razpisane volitve, kjer naj se postavijo kandidati. Tudi volitev v davčno administracijo naj bi se gostilničarji udeleževali. — Po daljšem razgovoru glede mitnic, ki silno škodujejo prometu in gostilničarjem ob mitnicah, ker se tako čudno postavljene, se sklene, da se vrši prihodnji sestanek pri gospodu Tostiju dne 17. avgusta. Nato zaključí gosp. Novak sestanek. — O zadnjega sestanka omenjamo še, da se je predsednik na koncu spominjal umrlega bivš. večletnega podpredsednika „Zadruge“, g. Kramarja, narakar so navzoči v znak sožalja vstali s sednežev.

Ij Izvanredni občni zbor zadruge pekov in kolačnikov v Ljubljani se je vršil včeraj popoldne v gostilni g. Egidiya Bončarja na Sv. Petra cesti št. 45. Navzočih je bilo 17 zadrugnih članov. Glavni predmet razprave je bila resolucija na pekovsko zadrugo mojstrov v Ljubljani, katere je poslal pomočniški zbor pekovskih pomočnikov v Ljubljani, zborujoč dne 27. junija in ki zahteva popoln nadomestni počitek, kakor se je uvedel po vseh večjih mestih Avstrije. Pomočniki tudi zahtevajo, da se odpravi hrana in stanovanje pri gospodarjih in da se ista le v denarju plačuje delavcem. Pomočniki zaključujejo svoje resolucije, da se mora po vseh pekarijah do konca julija 1905 vpeljati popolni tedenski 36 urni nadomestni počitek za pomočnike in vajence sicer bodo pričeli najprvo z ovadbami in ako tudi to ne bode pomagalo hočejo pričeti ostrejši boj, v katerem se bode več zahtevalo. Na to se je otvorila živahna debata. G. Bizjak predlaga naj se resolucija vrže ad acta in sicer s to motivacijo, ker je, kakor je on poizvedel od različnih, le malo pomočnikov, torej niti večina bila prisotnih. G. Jenko opozori zburujoče, da je resolucijo podpisal neki pomočnik z Viča, koji niti k zadrugi ne pripada in da ista vsled tega nikakega pomena nima. Dalje pripomni tudi, da so to sami hujskači in brezdelni pomočniki, koji se v Ljubljani potikajo. Z ozirom na to naprosi tudi g. mag. svetnika Seška naj policiji naznani, da se potičejo taki elementi po mestu. Temu predlogu se pridruži tudi gosp. načelnik Schrey ter dostavi, da je to razvidno iz ljubljanskih časnikov, kajti kjer je kak tepež, je gotovo tudi kak pekovski pomočnik brez dela zraven. G. mag. svetnik Sešek pojasni zadevo ter pravi, naj zadruga vse one elemente, koji nasprotujejo med delodajalcem in delojemalcem ovadi pri magistratu, da se potičejo brez dela okoli, pri tem pa še brez sredstev in da bode potem ono gotovo potrebne korake ukrenilo. G. predsednik Schrey stavi predlog, naj se sklene: Mestni magistrat naj vse one hujskače, koji so brez dela in se brez sredstev potičejo okoli ali pa da so v takozvanem

zadružnem pribežališču (Herberge) pri Mačku odžene iz Ljubljane. G. Pauer, kot delegat v pomočniškem zboru pojasni, kako je bilo zborovanje sploh ter da je bil pozabil na zapisnikarja, da je z Viča. Nato stavi g. Jenko sledeči predlog za slučaj, ako se sploh ima odgovoriti pomočniškemu zboru: Zadruga je sklenila, da se ona skupno ne pogaja z odborom pomočniškega zbora temveč je sklenila, naj se vsak posamezni pomočnik s svojim mojstrom v svoji delavnici glede hrane in stanovanja dogovori. Ker je prvi predlog g. Bizjaka propadel, se je dal na glasovanje predlog g. Jenkote, koji je bil enoglasno sprejet. Nato se je razgovarjalo še o raznoterostih.

Ij Ogenj. — Oče in hčerka ponesrečila. Včeraj popoldne okrog šeste ure zvečer je naznanil čuvaj na gradu s strelom, da gori na Karolinski zemlji. Gorela je hiša Franca Usnika, ki je do zidu popolnoma pogorela. Ogenj je napravil škode 800—1000 K. Gasilno in reševalno društvo je bilo pod poveljstvom g. Striceljna zelo hitro na licu mesta. Doma se bili sami otroci, ki so se v podstrešju igrali in najbrže ogenj zanetili. Usnikov 7letni sin Franc in dveletni Karol sta začela upiti na pomoč, nakar je prihitel domov gospodar s svojo ženo, ki sta sušila mrvo. V podstrešju je ostala 4 letna hčerka Ana, katero je oče rešil izpod gorečega poslopja. Pri tem sta se oba tako opekla, da se jih morali prepeljati v deželno bolnišnico. Poslopje je bilo zavarovano pri zavarovalni družbi „Fonciere“ v Budimpešti za 8000 K.

Ij O poneverjenju v Kranju se nam še poroča: Poneveril je te dni notarski uradnik G a s p e r e r z e n v Kranju 4000 K in neznano kam pobegnil. Eržen je bolj velike vitke postave, nosi črne dolge brke in govori slovensko in nemško.

Ij Prijeti prisiljenec. Prisiljenca Ivana Berlovca ki je bil dne 27. aprila pobegnil, je žandarmerija zaradi tatvine prijela in ga izročila c. kr. okrajnemu sodišču v Komornu.

Ij Umrla je na Rebrji štev. 9. Helena Sever. — V Slomškovih ulicah je umrla posestnica gospa Zofija Pirkner, rojena Valenta. Glavni dedič je uradnik „Vzajemnega podp. društva“, g. L. Valenta.

Ij Prazen oddelek v bolnici. V deželni bolnici včeraj in danes ni bilo na infekcijskem oddelku nobenega bolnika. Oddelek je prazen.

Ij Kaj se Slovincu v Ljubljani lahko zgodi. Včeraj sta prišla dva Slovinci v Friedrovo gostilno v Gradišču. Zahtevala sta slovenski pijačo, a dobila nista nič, dočim se je ostalim nemškim gostom postreglo. Morala sta oditi iz gostilne, ne da bi dobila pijače.

Ij Zgradba uradniškega doma v Ljubljani. Tukajšnji branilci in posejlni konzorcijski splošnega uradniškega društva Avstro-Ogrske ima v soboto, 5. avgusta 1905 ob 8. uri zvečer v prostorih I. ljublj. uradniškega gospodarskega društva (ogel Vegove ulice — Kongresni trg) izvanredni občni zbor, kojemu bo predmet zaključna razprava o zgradbi uradniškega doma v Ljubljani. Da bo ta izvanredni občni zbor sklepčen, treba je navzočih 30 članov, in se le ti naprošajo, da se vpricho eminentne važnosti te točke dnevnega reda — občnega zbora kar najštevilnejše udeležje.

Telefonska in brzoljavna poročila.

Pulj, 4. avgusta. Pri strelnih vaja artiljerijskega polka št. 5 so zasledili častniki, da se 50 odstotkov granat iz let 1878., 1880. in 1889. ne izproži, šrapneli iz isuh letnikov so bili dobri. Streljanje se je prekinilo in preiskava je dognala, da so granate poškodovane in da imajo tudi nezadostno smodnika. Granate iz najnovejšega časa so izborne. Uvedla se je stroga preiskava. Pri tem polku služijo večinoma Slovenci in Italijani.

Pulj, 4. avgusta. V Valma pri Pulju sta se ločena zakonska Čelič grdo zmerjala. Ko je mož zapustil hišo, je ženi pretil s samokresom. Kar ga napadejo žena in njena dva brata Anton in Martin in ga ustrelita z lastnim samokresom. Žena se je potem vrgla na možovo truplo in ga z nožem razmesarila. Po glavi je tolkla s steklenico in pila kri, ki mu je lila iz ust. Zverinsko žene in brate so zaprli.

Reka, 4. avgusta. Tu so našli v stanovanju pisarja Stefana Trobe celo delav-

nico ponarejenih bankovcev. V Trstu poizvedovanja niso imele uspeha.

Dubrovnik, 4. avgusta. Tu se vrši dne 16. in 17. t. m. sestanek hrvaških akademikov.

Kišenev, 4. avg. Tu so bili krvavi izgredi. Z gorjačami oborožena množica je napadla brez povoda sprehajajoče se na promenadi. Več sprehajalcev je ubitih in oropanih. Zvečer so se pri gledališču pojavili isti prizori. Občinstvo se je branilo z revolverji. Med voditelji napadalcev so izpoznali nekega policijskega špijona, dasi je imel počrnen obraz. Izgredi so imeli antisemitski značaj.

Peterburg, 4. avgusta. Splošna pozornost občinstva se obrača posvetovanjem ministerskega sveta o Buliginovem načrtu.

Varšava, 4. avg. Uslužbenci na železnici Dunaj-Varšava in Varšava Peterburg so pričeli stavkati. Kolodvori so vojaško zastraženi. Popolnoma je ustavljeno sprejemanje tovorov. Poležaj v delavnicah železa in v železniških delavnicah je poestren. Vsi delavci stavkaio.

Peterburg, 4. avgusta. Dva gojenca plemiške šole sta razdeljevala med vojake v Carskem Selu hujskajoče proklamacije, kar se vojaki naznanili poveljniku. Pri prvi preiskavi niso našli nič posebnega, druge preiskavo je pa vodil poveljnik sam ter našel v lekarni plemiškega zavoda tajno tiskarno in cel kup revolucijskih proklamacij. Sedaj iščejo, kje je izvor te agitacije.

Budimpešta, 4. avgust. Ubožnemu 12letnemu dečku Weisbergerju na Gorenjem Ogrskem je njegov sorodnik v Ameriki zapustil 50 milijonov dolarjev.

Berolin, 4. avgusta. Gotovo je, da se angleški kralj in nemški cesar snideta še to poletje. Sestanek se skoro gotovo vrši še predno bo angleški kralj odšel v Marijine vari. Predlog za sestanek je prišel od angleške strani, kjer so s strahom (!) gledali vedno večje nemško napetost proti Anglički.

Dunaj, 4. avgusta. Govori se, da bo pri sestanku angleškega kralja z nemškim cesarjem navzoč tudi naš cesar, na mero-dajnih tukajšnjih mestih pa ne vedo še nič o tem.

Lüttich, 4. avgusta. Mednarodni časnikarski kongres je sklenil z vso silo delati na to, da se pripozna, da je uredniška tajnost nedotakljiva in da časnikarji pod nobenim pogojem in v kljub vsemu sodnijskemu pritisku ne smejo pričati.

Tokio, 4. avg. Večina ruskih čet na Sahalinu se je udala Japoncem dne 31. jul.

London, 4. avgusta. V angleški zbornici je državni podtajnik Percy podal važno vladno izjavo. Izrazil je svojo zadovoljnost, da tudi opozicija priznava potrebo nove zveze z Japonsko, ki jo bo vladna vsak na čim sklenila. Vlada si bo na Kitajskem izposlovala nove kraje za trgovino in bo ondi zgradila nove železnice. Nemčija zelo napreduje v Santunu, toda to bo vlado le potrdilo v njenem skepu steriti isto. Na Kitajskem se pa sicer vedno bolj zmanjšuje vpliv in trgovinski uspehi velevalisti, ne samo angleški. Samo na Japonskem procvita trgovina in promet z Evropo.

Washington, 4. avgusta. Vitte obišče Rossevelta. Vittevo misijo časopisje spremlja sedaj bolj simpatično. Rosevelt bo silil na to, da se doseže premirje na bojišču, ker bodo mirovna pogajanja dalje časa trajala. Ko se je včeraj Vitte peljal z avtomobilom po mestu, ga je občinstvo spoznalo in mu priredilo burne ovacije. Mnenje za mir je zopet bolj optimistično. Japonski pooblaščenici izjavljajo, da ima Vitte, kakor se vidi iz dosedanjih njegovih izjav obširna pooblastila in ker japonske zahteve niso pretirane, je res mogoče, da se sklene mir.

New York, 4. avgusta. „New York Herald“ poroča iz Oster-Baya, da je baron Komura izročil predsedniku Rooseveltu ja-

ponske pogoje in da je Roosevelt izjavil, da se pretežki, da bi jih Rusija mogla sprejeti.

Pariz, 4. avgusta. „Central News“ poroča iz zanesljivih virov, da Francija v nebenem oziru, posebno ne v finančnem ne bo podpirala Rusije, ako bo ta preprečila sklep miru.

London, 4. avgusta. Iz Šangaja poročajo, da sta iz Vladivostoka ušla dva ruska rušilca torpedovk ter sta obstreljavala neko angleško ladjo. Dva moža sta mrtva. Iz Mandžurije se poroča, da je v ruski armadi huda epidemija. Vročina je neznosna. Na solncu je 120 stopinj, v senci pa 97 stopinj.

Dunaj, 4. avgusta. Pariški listi poročajo, da se je štabni general knez Velkonski, ki je bil poslan od carja v Mandžurijo, vrnil v Peterburg ter je podal poročilo, ki daje nado na ruske zmago. Linevič hoče pričeti ofenzivo, pri kateri se bodo sedaj pokazali sadevi Kuropatkinove taktike. Tu se mnenja, da je taka poročila o bližnjih ruskih zmagah smatrati le za pritisk na mirovna pogajanja.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celsiusu	Vetrovi	Nebo	Področje v milimetrov
3. 9. zveč.	734.1	+22.9	sl. jvzh.	jasno	0.0
7. zjut.	735.7	+17.7	„	„	
2. pop.	734.4	+32.1	sr. jvzh.	„	

Srednja včerajšnja temp. +23.9°, norm. +19.6°.

Profesor 1558 2—1

dr. pl. Valenta

odpotoval do 10. septembra

in stanuje potem na vogalu Dunajske ceste in Frančiškanske ulice št. 12, II. nadstropje.

Okolu 500 hl. vina

dobrega, domačega iz lastnih vinogradov ima **naprodaj** po ceni 16—18 kr. liter **VINKO VANIČ, Krapina.** 1435 14—9
Vzorce pošljem na zahtevanje.

Proda se njiva

ležeča tik ceste nasproti tovarne za lep, (lim fabrika) meri 1 oral, 120 kvadrat sežnjev. Ponudbe na nastov **A. L. Breg št. 10** Ljubljana. 1550 4—1

Monsg. Dominik Bonifacio

tajni komornik Nj. Svetosti Pija X., častni kanonik stolnega kapitlja sv. Justa, konzistorialni svetnik in starosta duhovnikov združenih škofj

je po dolgi bolezni, pretrpel z zgledno krščansko udanostjo, večkrat predviden s sv. zakramenti zaspal v Gospodu včeraj, ob 10. uri zvečer, v starosti 86. let in 12 dni.

Globoko užaljeni brat naznanja to tužno vest v svojem in potrlih nečakov imenu vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, priporočujoč njegovo dušo pobožni molitvi.

Venci se hvaležno odklanjajo.

Pogreb se vrši v sredo, 1. avgusta ob 9. uri dopoldne.

V Piranu, 31. julija 1905.

Don Giacomo

kan. župnik, dekan v Kopru.

Zahvala.

Odbor pevskega društva „Ljubljana“ dovoljuje si tem potom zahvaliti se kar najiskrenejše vsem, ki so bodisi katerim koli potom, pripomogli do sijajnega uspeha nedeljske veselice na „Zelenem hribu“. V prvi vrsti dovoljujemo si izrekati najiskrenejšo zahvalo narodni pivovarni Auer-jevih dedičev oziroma nje imejtelju g. Auer-ju za izdatno podporo pri napravi veselice in veledušen dar v društveno blagajno, nadalje vsem onim narodnim gospicam, katere so s svojo ljubeznivostjo blagovolile prevzeti srečolov in šaljivo pošto, ter s tem mnogo pridobile do jako ugodnega materijalnega uspeha, končno slavnemu narodnemu občinstvu, katero je v tako mnogobrojnem številu posetilo to drugo letošnjo veselico našega društva. Ponavlja jo še enkrat svojo zahvalo, kličemo vsem: Do skorajšnjega svidenja!

Ljubljana, dne 4. avgusta 1905.

Ivan Dachs,
t. č. predsednik.

Rudolf Bukšek,
t. č. tajnik.

1164 51—10

Samo 6 dni

Havre - New York

vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta čez

Bazel, Pariz in Havre v Ameriko.

Veljavne vozne liste in brezplačna pojasnila daje edino

oblastveno potrjena potovalna pisarna

ED. ŠMARD

v Ljubljani, Dunajska cesta 18, v novi hiši „Kmetске posojilnice“, nasproti znane gostilne pri „Figovcu“.

XX. letni tečaj

XX. letni tečaj

Oblastveno priznано

deško odgojevališče Kußlmayr v Gorici 1526 3

sprejema učence, kateri obiskujejo srednje šole ali se za iste pripravljajo. Program na zahtevo.

POSUŠENE JEDILNE GOBE

(prima kakovost)

kupi v vsaki množini v vrečah 20—25 kg.

A. Šmyra, 1460 20—13

Dunaj XVII./1. Elterleinplatz 7.

Trgovski pomočnik

1546 5—2 **mešane stroke**

želi svojo službo premeniti kam na deželo.

Naslov pove upravništvo „Slovenca“.

Dva učenca

vsake starosti se sprejmeta prihodnje šolsko leto na stanovanje. Zagotavlja se strogo nadzorstvo in fina vzgoja. 1515 3—3

J. Primožič, Via Ospitale, št. 10, Gorica, Primorsko.

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za izgube pri tvebanjih pri izrebanju najmanjšega dobitka. **Promese** za vsako tvebanje.

Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

l. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strebelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri polni varnosti naloženih glavnih. 18 150—83